

Örnekler

$$n \in \mathbb{Z}^+$$

$$1) \{a_n\} = \left\{ \frac{\cos n}{n} \right\} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cos n}{n}$$

$$-1 \leq \cos n \leq 1$$

$$-\frac{1}{n} \leq \frac{\cos n}{n} \leq \frac{1}{n}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(-\frac{1}{n}\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cos n}{n} = 0$$

Sandvich teo. göre

$$2) \{a_n\} = \left\{ \sqrt{n^2 + 2n} - n \right\}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2 + 2n} - n)$$

$$\stackrel{\infty - \infty}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\sqrt{n^2 + 2n} - n)(\sqrt{n^2 + 2n} + n)}{\sqrt{n^2 + 2n} + n}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 + 2n - n^2}{\sqrt{n^2 + 2n} + n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n}{\sqrt{n^2 + 2n} + n}$$

$$3) \{a_n\} = \left\{ \ln(2n+3) - \ln n \right\}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} [\ln(2n+3) - \ln n]$$

$$\stackrel{\infty - \infty}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\ln \left(\frac{2n+3}{n} \right) \right]$$

$$= \ln \left[\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2n+3}{n} \right) \right]$$

$$= \ln 2$$

$$4) \{a_n\} = \{e^n \arcsin(e^{-n})\}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} [e^n \arcsin(e^{-n})]$$

$$\stackrel{0 \cdot \infty}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\arcsin(e^{-n})}{e^{-n}}$$

$$\stackrel{0/0}{=} \lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{t}{\sin t} = 1$$

$$5) \{a_n\} = \{(2^n + 5^n)^{1/n}\}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} [(2^n + 5^n)^{1/n}]$$

$$\stackrel{\infty}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(5^n \left[\left(\frac{2}{5}\right)^n + 1 \right] \right)^{1/n} \right]$$

$$= 5 \lim_{n \rightarrow \infty} \left\{ \left[\left(\frac{2}{5}\right)^n + 1 \right]^{1/n} \right\}$$

$$= 5$$

$$\arcsin(e^{-n}) = t$$

$$e^{-n} = \sin t$$

$$n \rightarrow \infty \quad t \rightarrow 0^+$$

2.70)

$$y = \lim_{n \rightarrow \infty} \{(2^n + 5^n)^{1/n}\}$$

$$\ln y = \ln \left[\lim_{n \rightarrow \infty} (2^n + 5^n)^{1/n} \right]$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\ln (2^n + 5^n)^{1/n} \right]$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{1}{n} \ln (2^n + 5^n) \right]$$

$$\stackrel{0 \cdot \infty}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln(2^n + 5^n)}{n}$$

$$\stackrel{0/0}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n \ln 2 + 5^n \ln 5}{2^n + 5^n}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n \ln 2 + 5^n \ln 5}{2^n + 5^n}$$

?

Teorem: Bir $\{a_n\}$ dizisi yakınsak ise sınırlıdır. Ancak tersi her zaman doğru değildir.

Ör/ $\{a_n\} = \{(-1)^n\} = \{-1, 1, -1, 1, \dots\}$ dizisi alttan -1 , üstten ise 1 ile sınırlıdır.

Fakat dizinin limiti mevcut olmadığından dizi iraksaktır.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} [(-1)^n] \begin{cases} \rightarrow n \text{ çift} \Rightarrow 1 \\ \rightarrow n \text{ tek} \Rightarrow -1 \end{cases} \neq \text{limit yoktur.}$$

Teorem: Bir $\{a_n\}$ dizisi monoton artan ve üstten sınırlı ise (veya monoton azalan ve alttan sınırlı ise) yakınsaktır.

Ör/ Ardeşik olarak $a_1 = 1$, $a_{n+1} = \frac{3}{4} + \frac{a_n}{2}$ ile tanımlanan $\{a_n\}$ dizisinin yakınsak olduğunu gösteriniz.

$$a_1 = 1 < \frac{3}{2} \quad a_2 = \frac{3}{4} + \frac{a_1}{2} = \frac{3}{4} + \frac{1}{2} = \frac{5}{4} < \frac{3}{2} \quad a_3 = \frac{3}{4} + \frac{a_2}{2} = \frac{3}{4} + \frac{5}{8} = \frac{11}{8} < \frac{3}{2} \quad a_4 = \frac{3}{4} + \frac{a_3}{2} = \frac{3}{4} + \frac{11}{16} = \frac{23}{16} < \frac{3}{2}$$

Not: (Tümevarım yöntemi)

$P(n)$ $n \in \mathbb{N}$

1. $P(n)$ 'in $n=1$ için doğru olduğu gösterilir.

2. $P(n)$ 'in $n=k$ için doğru olduğu kabul edilir.

3. $P(n)$ 'in $n=k+1$ için doğru olduğunu gösterebiliyorsak $P(n)$ olayı tüm $n \in \mathbb{N}$ için doğrudur denir.

$$\bullet n=1 \Rightarrow a_1 = 1 < \frac{3}{2} \text{ dir.}$$

$$\bullet n=k \Rightarrow a_k < \frac{3}{2} \text{ kabul edelim.}$$

$$\bullet n=k+1 \Rightarrow a_{k+1} = \frac{3}{4} + \frac{a_k}{2} < \frac{3}{4} + \frac{\frac{3}{2}}{2} = \frac{3}{4} + \frac{3}{4} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} \\ \Rightarrow a_{k+1} < \frac{3}{2}$$

0 halde $\{a_n\}$ dizisinin üst sınırı $\frac{3}{2}$ 'dir.

$$a_{n+1} > a_n \Rightarrow a_{n+1} - a_n \stackrel{?}{>} 0$$

$$a_{n+1} - a_n = \frac{3}{4} + \frac{a_n}{2} - a_n = \frac{3}{4} - \frac{a_n}{2} = \frac{3 - 2a_n}{4} > 0 \quad a_n < \frac{3}{2} \text{ olduğundan } 3 - 2a_n > 0 \text{ 'dir.}$$

$\Rightarrow a_{n+1} - a_n > 0 \Rightarrow a_{n+1} > a_n \Rightarrow \{a_n\}$ dizisi artan bir dizedir. 0 halde $\{a_n\}$ dizisi üstten sınırlı ve monoton artan olduğundan yakınsaktır.

$$a_1 = 1 \quad a_{n+1} = \sqrt{6 + a_n}$$

$$n=1 \Rightarrow a_1 = 1 < 3$$

$$a_1 = 1 < 3$$

$$n=k \Rightarrow a_k < 3$$

$$a_2 = \sqrt{6+1} = \sqrt{7} < 3$$

$$n=k+1 \Rightarrow a_{k+1} = \sqrt{6+a_k} < \sqrt{6+3} = 3 \Rightarrow a_{k+1} < 3$$

$$a_3 = \sqrt{6+\sqrt{7}} < 3$$

$$a_4 = \sqrt{6+\sqrt{6+\sqrt{7}}} < 3$$

Bazı önemli limitler

- 1. Eğer $x > 0$ ise $\lim_{n \rightarrow \infty} x^{1/n} = 1$
- 2. Eğer $|x| < 1$ ise $\lim_{n \rightarrow \infty} x^n = 0$
- 3. Her $\alpha > 0$ için $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^\alpha} = 0$
- 4. Her $x \in \mathbb{R}$ için $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x^n}{n!} = 0$

5. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln n}{n} = 0$

6. $\lim_{n \rightarrow \infty} n^{1/n} = 1$

7. Her $x \in \mathbb{R}$ için $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{x}{n}\right)^n = e^x$

8. $a > 1$ ise $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^n}{n} = \infty$

$a > 1$ ve $p \in \mathbb{N}$ için $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^n}{n^p} = \infty$

Ör $\{a_n\} = \left\{\left(1 + \frac{1}{n}\right)^n\right\}$ dizisinin limitini bulunuz.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = 1^\infty$$

$$y = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \Rightarrow \ln y = \ln \left[\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \right]$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[n \cdot \ln \left(1 + \frac{1}{n}\right) \right]$$

$$\stackrel{0 \cdot \infty}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)}{\frac{1}{n}} \stackrel{0/0}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)}{\frac{1}{n}}$$

$$\stackrel{\text{L'H}}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{-1/n^2}{1+1/n}}{-1/n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1+1/n} = 1$$

$$\Rightarrow \ln y = 1 \Rightarrow y = e$$

ör

$\{a_n\} = \left\{ \left(\frac{1+n^2}{2+n^2} \right)^n \right\}$ dizisinin limitini bulunuz.

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} a_n &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(\frac{1+n^2}{2+n^2} \right)^n \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(\frac{1+n^2+1-1}{2+n^2} \right)^n \right] \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(\frac{2+n^2-1}{2+n^2} \right)^n \right] \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 - \frac{1}{2+n^2} \right)^n \right] \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{2+n^2} \right)^n \left[\frac{-(2+n^2)}{-(2+n^2)} \right] \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left\{ \left[\left(1 + \frac{1}{-(2+n^2)} \right)^{-(2+n^2)} \right]^{\frac{-n}{2+n^2}} \right\} \\ &= e^0 = 1 \end{aligned}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{-n}{2+n^2} \right) = 0$$